

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΣΕΡΒΙΕΡ

Η ΜΑΝΤΟΝΑ

— Όχι, μητέρα μου, δεν θα πεθάνετε της πείνας, ούτε σί, ούτε ο Άντζελο, ούτε η Μαρία. Δόξα σοι ο θεός ο Άντώνιο που έχει γερά χέρια κι' άς είναι ακόμα μικρά... Σου δοκίμασα στην Άγία Παρθένα πως θα σάς θύσω με την εργασία μου...

— Μά τι μπορείς γά κάρης σου, μικρό μου παιδί; Άχ, νάξερεις πόσο σφιγγεται ή καρδιά μου όταν συλλογιστώ! Πενάτε, βέβαια, δυστυχισμένα μου, γιατί μ' ένα ξεροκομμένο δεν ζή κανέναν!...

— Σόλα, μητέρα, είνε δουλειά δική μου όλα! Θα βγω έξω-νά ξενοδουλέω...

Η σκληρή αυτή εξέλιξο στο έναν από τους δομοζόνους μιάς λαϊκής συνοικίας του Μιλάνου. Η μητέρα, ήταν ή Τζουλίνα Άρρι-νι, χήρα ενός παραγνωρισμένου γλύπτη. Στο φτωχικό σπίτι τους εδούσαντο άκομα μερικά έργα του άνδρός της. Ποιός εγύριζε, όμως, νά τον κυτάξη; Κι' ο γυιός του ο Άντώνιο εδούχε πως ελγε το ίδιο τάλαλο με τον πατέρα του κι' άς ήταν δώδεκα χρό-νων μόλις. Έλα, όμως, που το σπίτι πενοούσε κι' έπρεπε νά εργα-σθ ή σάν σκλάβος γιά νά το ζήση!

Τρις μέρες σποτές εγύριζε ο μικρός ο Άντώνιο ανάζητωντας δουλειά. Πουθενά, όμως, δεν εβρίσκα. Ποιός εδινε σημασία σ'ένα μικρό παιδί!

Άπελπισμένος, πεναμένος όπως όλοι τους ο Άντώνιο, πήρε επί τέλους τή μεγάλη άποφασή:

— Ζητιάνος καί γίνω καλλίτερα παρά νά τους άφήσω νά πε-νάσουν! σκέφτηκε.

Μέ την άποφασή αυτή έπήγε την Κυριακή στον καθεδρικό ναό εκάθησε στις σκάλες, άπλωσε το καπέλλο του και περιμένε. Άν-

τρεις και γυναίκες που πήγαναν στην εκκλησία τον έλυκούντο και τουδύ-ναν έλεημοσύνη. Ός που νά τελειώ-ση κι' ή δεύτερη λειτουργία, ελγε μα-ζέψει τόσα, ώστε νά περάση το σπι-τι του μιά ολόκληρη βδομάδα.

Τήν άλλη Κυριακή ξαναπήγε στην εκκλησία. Η γυναίκες του λαού που πήγαναν στην πρώτη λειτουργία τουδύσαν κι' αυτές την έλεημοσύνη τους. Στη δεύτερη λειτουργία ή συρροή του χαλού κόσμου ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ο Άντώνιο μάζεψε πολλά λεπτά!

Μιά στιγμή, έξαφνα, βγήκε από κάποιον αυτοκίνητο μιά πλούσια κυρία μ' ένα μικρό κο-ριτσάκι. Η κυρία που φανούτανε βισιτική προσέφερε τον Άντώνιο, το κοριτσάκι όμως ή σταμάτησε με μιά χειρονομία της.

— Ω, μαμά, τής ελπε, κύτταξε αυτό το φτωχό μικρό! Δός' του κάτι, ες παρακαλώ!... Δός' του αυτό το χρυσό νόμισμα που φύλαγα γιά ν' αγοράσω μιάν όμορφη βεντάγια!

Η κυρία έδωσε άμέσως στην κόρη της το χρυσό εισοσφραγκο κι' ή μικρούλα πλούσια τον Άντώνιο και του τ' έδωσε.

Ο Άντώνιο πήρε το χρυσό νόμισμα, εκείνο, όμως, που κύτταζε με λαχτάρα, εκείνο που ποτέ του δεν θα ξεχούσε, ήταν το γλυ-κό χαμόγελο του μικρού κοριτσιού, το όρθιο προσώπακό του και τά θαυμάσια ξανθά του μαλλιά, που έπλημμυρίζαν με φως το μέ-τωπό του.

Όταν βρέθηκε στο σπίτι του ο Άντώνιο, παρέδωσε τον πλού-το του στη μητέρα του και κάθισε έπειτα μόνος του, άναπολώντας το όραιο εκείνο κοριτσάκι, που ανέβαινε τόσο άνάλαφα τις σκά-λες του καθεδρικού ναού.

Πολλές Κυριακές περιμένε με λαχτάρα ο Άντώνιο νά ξαναφα-νη στην εκκλησία ή ευγενική κυρία με το ξανθό κοριτσάκι. Πέρα-σαν, όμως, πολλές έβδομάδες χωρίς νά ή ξαναδη. Μιά μέρα, επί τέλους, πήγε στην έσοχη, πήρε λίγο κόκκινο χρώμα μαλακό, το έ-καμε πηλό και το ζύμασε με προσοχή. Και ες λίγες ώρες άνεπι-δουσαν από τά δάκτυλά του τά ευγενικά χαρακτηριστικά της άγνω-στής μικρούλας. Ελγε φτιάσει ένα όραιο άγαλματάκι...Κι' όταν το τελείωσε ο Άντώνιο το εδούμασε πολλήν ώρα. Ήταν βέβαιος πως ελγε άναλαραγάγει πιστά το όραιο άγνό μίτωπο, τά μεγάλα βαθιά μάτια και τó μισόνοιχο σάν λουλούδι στοματάκι της μι-κρής κόρης. Κι' επειδή δεν ήξερε πού νά φυλάξη το έργο του, το έβαλε σ' ένα κοιλωμα που εδωκετοκόψοι τοίχου του φτωχικού του σπι-τιού, στο όποιο τοποθετούσαν συνήθως γλάστρες...

Πέρασαν από τότε μερικά μήνες. Στο σπίτι του Άντώνιο δεν πενοούσαν παιά. Η μητέρα του, ή Τζουλίνα Άρρινι, ήταν πιά ερωστισμένη. Ο Άντώνιο, όμως, που έπαιζε πολύ κάνοντας το ζητιάνο, έπήγανε κάθε τόσο σέ διάφορα μέρη και γύρευε ερ-γασία.

Μιά μέρα που πενοούσε κάποιον κερτιχόν δρόμο, παρ' όλίγων νά τον πατήση ένα πλούσιο άνοχο αυτοκίνητο. Έπίβησε πλάγια και γλύτωσε, εφόλαβε, όμως, νά άναγνωρίση μέσα στο αυτοκίνητο την κυρία, που ένα χρόνο πριν συνάδευε στη Μητρόπολη το πεντάμορ-φο κοριτσάκι.

Το βράδυ που γύρισε στο σπίτι του, ο Άντώνιο, στράφηκε ώρα πολλή και κύτταξε το πρόσωπακό της κόρης τη «Μαντόνα» του, όπως έσυνήθιζε νά την ονομάζει, που του εγαμογελούσε ολόγλυκα.

Άργότερα, που βήκε επί τέλους εργασία σ' ένα μεγάλο βι-βλιοπωλείο του βουλεβάρτου Γαριβαλδι, όπου έκανε... έξωτερικές δουλειές, εκύτταζε όλα τά αυτοκίνητα που συναντούσε στο δρόμο. Ήσαν, όμως, τόσα πολλά τά πλούσια αυτοκίνητα που πενοούσαν έμπρός του, ώστε άρχισε ν' άπελπίζεται πως θα ξανάβλεπε εκείνη που λαχταρούσε ή ψυχή του...

— Αί, προσοχή!...Μικρέ, το νού σου!

— Ω, Παναγία μου, Παρθένα μου!...

Μιά δυνατή κραυγή τρόμου άντήχησε. Κάποια κυρία νέα άκομα έσκυψε άπ' την πόρτα του αυτοκινήτου κι' όταν ελδε ένα παιδί έπληκμένο σάν άνασθητο έμπρός από τά άλογα ενός άμαξιού, ε-πίβησε κάτω κι' έτρεξε κοντά του, φωνάζοντας βοήθεια.

Το παιδί εκείνο ήταν ο Άντώνιο. Έτσι που έπρόσβεχε τά αυτο-κίνητα που περονούσαν, μήπως άναγνωρίση την κυρία με τó κορι-τσάκι, δεν ελδε ένα μεγάλο άμαξι με δυό άλογα που ήρχετο από πίσω του. Το κεφάλι ενός από τά δυό άλογα του χτύπησε στον ώμο, τον έριξε κατά γής και θά τον εστάλαξε χωρίς άλλο. Έτυ-χος ο όδηγος του αυτοκινήτου της κυρίας εφόλαβε νά σταματήση στη στιγμή, επίβησε κάτω, άρπαξε τά άλογα από τά λουριά τους και τά εστάματησε εγγαίως.

Ο Άντώνιο ελγε λιποθυμής, δεν ελγε πάθει όμως τίποτε.

— Πού κάθεσαι, παιδί μου, νά ες πάω στο σπίτι σου με τó αυτο-κίνητό μου; τού ελπε ή καλή κυρία.

Ο Άντώνιο άνεσώχωσε το κεφάλι του και ξαναγιά άνεγνώρισε έξελινυ που άναζητούσε τώρα τόσον χαρό. Έ-ψυθούσε τότε γεμάτος συγκίνηση:

— Ω, κυρία, θαρρείς εσεις στην φτωχική μας γειτονιά, μ' αυτό το ό-ραιο αυτοκίνητό σας;

— Γιατί όχι; Άνέβα μικρέ μου!

Τόν ανέβασε και τον εκάθησε κοντά της. Τόν ρώτησε με τή ένδιαφέρον πως τον έλεγαν και ή δουλειά έκανε. Ο Άντώνιο άπαντούσε με πολλή προθυ-μία, ο νους του, όμως, ήταν άλλου, κά-ποια άλλη ιδέα τον έβράσωνε. Τι ελγε γίνε το ξανθό κοριτσάκι; Ήταν, όμως, τόσο δειλός, ώστε δεν ετόλμούσε νά ερωτήση.

Όταν εφθάσαν στο σπίτι διηγήθη-καν στη μητέρα του τι ελγε συμβέη ή ευγενική κυρία της εφόσφερε δσα λοζήματα ελγε μαζί της.

Τήν ώρα που ή κυρία ετοιμαζότανε νά φύγη και βγήκε έξω, ελδε ξαφνικά τó άγαλματάκι της «Μαντόνας». Έγινε τότε κάτοχη και ελπε:

— Ποιός το έκαμε αυτό;

— Ο γυιός μου ο Άντώνιο, κυρία, άπάντησε ή μητέρα με κά-ποια ύπερηφάνεια. Έμοιασε, βλέπετε, πολύ τού πατέρα του, που ήταν γλύπτης κι' αυτός, πέθανε, όμως, φτωχός και άγνωστος.

— Παιδί μου, ελπε τότε ή κυρία, τó εφαντάσθηκα αυτό το ά-γαλμα ή το άντέγραψες από πρόσσω ζωντανό;

— Ω, κυρία, δεν με άναγνωρίζετε, λοιπόν; Είμαι το μικρό παιδί που ζητιάνευα στην εκκλησία κι' ή κόρη σας μ' έέλεσε μ' ένα χρυσό νόμισμα μιά φορά! Ήταν τόσο μεγάλη ή καλοσύνη της, που δεν ήταν άνάγη νά την ξαναδώ γιά νά την θυμάμαι και νά κάνω το άγαλμά της!

— Έπειτα όμορφότερος και γεμάτος άγωνία εφόσθησε:

— Άλλά, κυρία...προσετε πένθος;

— Η κυρία κατελήφθη από λυγμούς. Όταν μπόρεσε επί τέλους νά συνέλθη, εψυθούσε:

— Μονο αυτό το παιδί ελγε...τό εχασα τον περοσμένο χεμώνα!

Έκλαψε τώρα και ο Άντώνιο. Όταν, όμως, ήσυχασε λιγάκι, πήρε τó άγαλμα, τó ετοποθέτησε μέσα στο αυτοκίνητο και ελπε:

— Πάγω, κυρία. Έγώ θά κάνω ένα άλλο. Γιατί ποτέ μου δεν θά ξεχάσω τά χαρακτηριστικά της!

Η μητέρα, που ήταν μιά άπ' τις καλλίτερες άριστοκράτιδες του Μιλάνου δεν ελημονήσε το καλό εκείνο παιδί. Χάρης σ' αυτήν όλη ή οικογένεια της Τζουλίνα Άρρινι βγήκε από τή φτώχεια. Οί καλλιτέχναι που εδούχαναν στο μεγάλο της, εδούμασαν το έργο του μικρού παιδιού. Εφώναναν τότε τον Άντώνιο κι' αυτός τους μίλησε γιά τον πατέρα του.

Τό όνομα του πεθαμένου καλλιτέχγου εγινε, έτσι, διάσημο από την μιά στιγμή στην όλη. Τά έργα του πουλήθησαν άκριβά και ή Τζουλίνα εστημάτισε μιά καλή περιουσία.

Ο Άντώνιο εγινε μιά από τις καλλιτεχνικές δόξες του τόπου του. Ένα έργο του προ πάντων έκαμε νάάνακρηχθή μεγάλος.Και τó έργο του αυτό ήταν ή «Έλεημοσύνη».

Άπλωσε τó καπέλλο του και περιμένε...